

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 14. Verbi Dei dispositio, caracitas. Ex Ver. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Proprietatem suam in ore sapuit: unde sumptum fuerit, non magnopere discrevit. S. Petrus Dam. tom. 3. c. 21.

Corvi quoque deserebant ei panem, & carnes. 3. Reg. 17. 6. Sic Deus saepe per rostra immunda Concionatorum animabus fervorum suorum mundam, sanctamque, doctrinam mittit. Et potius suffert Deus, se immundorum hominum linguis versari, quam nobis spirituales cibum deesse. Diez D. Sexag. Quomodo Elias à corvo nutriebatur? corvus enim in Lege impurum animal habetur. Quomodo ergo ab impuro corde nutriebatur Propheta? S. Chrysost. hom. de Petro, & Elia. Sed quid deserebant? panem & carnes. Elias ergo sic diserebat: si panis est bonus, & caro pinguis; quid refert? quòd allata sit ministerio avis. Did. Nifs. Pol. Coel. p. 1. c. 4.

Dulciora super mel, & savum. Pl. 18. 11. Quia vel ex mortui cadaveris, peccatoris, ore haurienda. Et sicut ab apibus nullus flosculus, etsi humilis, contemnitur; quin ab illo liquorem suum emendicent, & hauriant. S. Paulinus ep. 4. ubique captemus cibum vitae; ubique aucupemur Verbum Dei; de omnium Fidelium ore pendeamus: quia in omnem Fidelem Spiritus Dei spirat: & necesse est, à minimo Dei servo vel guttam caelestis sapientiae distilla e. Baeza t. 2. l. 6. c. 3. §. 46.

Sapientia misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem. Prov. 9. 3. Sape Dei vocatio non à cathedris; non à doctis, & eloquentibus; sed vel ab ore ancillulae datur. Sponsa Cant. 3. 3. prudens virgo à militibus illiteratis quaerit de Dilecto. Idem ibidem.

Semen est Verbum Dei. Luc. 8. 11. Exposuit, quid sit semen, quid via, quid petra, quid spina, quid bona terra? tamen, quis esset seminator, non exposuit Haymo. Docet, in verba praedicationis, in monita sacra, nostram ferri praecipue debere attentionem; non in Ecclesiasten, quia nobis loquitur. Did. Nifs. Pol. Coel. p. 1. l. 1. c. 4.

Motiva, & Exempla.

Ex Veteri, & Novo.

Omnia, qua locuta es, vera sunt. Judith. 8. 28. Pendet Ozias, & Principes Sacerdotum, ab ore Judith. *Turbata est in sermone ejus.* Luc. 1. 29. Turbata est, non in vultu, sed in sermone ejus. Eusebius. Non expende, an Angelus sit, qui docet; sed an doctrina, quam tradit, sit angelica? Did. Nifs. Pol. Coel. p. 1. l. 1. cap. 4.

Maria autem conservabat omnia verba haec &c. Luc. 2. 19. Si Maria à pastoribus discit, cur tu declinas discere à Sacerdotibus? S. Ambros. hic. Magna prudentia est, non solum à doctis, & magnis; sed etiam à minimis, doceri velle. Sylveira hic q. 4.

Audientem illos, & interrogantem eos. Luc. 2. 46. Interrogat Christus: ut suo exemplo doceat; nobis non esse erubescendum, dum à minoribus interrogamus, Sylveira hic q. 46.

Ego vox. Joan. 1. 23. Omnibus speciosis ti-

tulis praetermissis, Joannes tantum de se ait: *ego vox*: ita ut neque Sacerdotalis dignitas, nec prophetalis auctoritas, nec Angelica sanctitas, in eo attendenda esset; sed hoc unum, quòd sit Dei vox; seu, quòd Dei voce loquatur: nec enim in Doctore consideranda est persona; sed quòd vices DEI gerat. Sylveira hic.

Ex civitate illa multi crediderunt, propter verbum mulieris. Joan. 4. 39. Sermo, qui ad salutem conducatur, à quocunque dicatur, accipiendus est. Non parum commendatur Samaritanorum prudentia, & salutis aviditas; quod vel ex ore mulieris non spernebant verbum salutis; sed illi fidem darent de eloquiis divinis. Baeza t. 2. l. 6. c. 3. §. 46.

Historica.

S. Ephrem, in itinere, dum Edessam pergeret; oravit Dominum, obvium in ingressu habere hominem, qui secum à Scriptura sermonem exordiat. Ingrediendi occurrit metretrix: visà indoluit, preces suas inanes: quò pacto enim haec de Scriptura mecum disserat? substitit autem illa eum intuens. Ad quam ille: quid subsistis, intentis in me oculis? & illa: intueor te; quia ego mulier ex te viro sumpta sum: tu autem nè me intuearis; sed terram, ex qua tu vir sumptus es. Laudavit Deum pro sapienti doctrina. Bollandus 1. Febr.

Quòdam die occurrit S. Brigida V. Scotae quidam insanus, de loco in locum currens, plenus furore; multosque obvios affligebat; dixitque S. Brigida ad eum: praedica mihi Verbum D. JESU Christi. Insanus dixit: o Brigida Virgo! tua jussa implebo: ama Deum, & amabunt te omnes: honora Deum, & honorabunt te omnes: time Deum, & timebunt te omnes. Cum hoc dixisset, cum clamore fugit. Bollandus 1. Febr.

B. Egidius tertius socius S. Francisci Seraph, quamquam, teste S. Bonaventura c. 3. Legendae, esset idiota, & simplex; tamen ad excelsa contemplationis sublimitas est verticem. Gregorio IX. summo Pontifici, petenti documentum tale dedit: debetis habere duos oculos, dextrum, & sinistrum; dextrum ad contemplandum superiora; sinistrum ad dispensandum inferiora. Bollandus 23. April.

S. Gregorius in quadam epistola: ab omnibus corripit, ab omnibus emendari, paratus sum: & solum mihi amicum aestimo, per cuius linguam, ante appetitionem districti Judicis, mea maculas mentis tergo. Et S. Augustinus dicebat: ego & senex, & Episcopus, paratus sum à pueris doceri. Diez in dedic. S. Michaelis conc. 3.

§. XIV.

Verbi Dei dispositio, capacitas.

Ex Veteri, & Novo.

Potens in terra erit semen ejus. Pl. 11. 1. 2. Non in petrosis, non secus viam, non inter spinas; sed inter bona, *potens erit semen ejus.* S. Ambros. hic.

Ad

Ad annuntiandum mansuetis. Ila. 61. 1. *Esto mansuetus ad audiendum Verbum Dei, ut intelligas.* Eccl. 5. 13.

Docebit mites vias suas. Pl. 24. 9. *Ut mederer contritis corde.* Ila. 61. 1. *Abcondisti hæc sapientibus &c.* Matth. 11. 25.

Quod in aure auditis, super recta. Matth. 10. 27. Christus D. hortatus est Discipulos suos publicâ concione: neque in aurem singulis doctrinam suam instillabat; sed omnes in communi ad virtutem hortabatur. Cur ergo ad Discipulos publicas conciones, in aure audita, vocat Dominus? Ut doceat; licet omnia in communi dicantur, singuli tamen arripiant: & quisq; pro se solo dicta, velut ad nullum alium pertinerent, verba excipiat, meditetur, exequatur. Cum coram pluribus uni secretum dicere volumus, in aurem submissâ voce loquimur. Sic Auditor in aurem sibi dictum putet, quidquid in concione audivit; & ad se unum pertinere. Pinna Ethol. 9.

Pauperes evangelizantur. Matth. 11. 5. Hi enim melius dispositi sunt, ut illuminentur, & convertantur: divitiis enim, & nobilitati, superbia est annexa: tumor autem mentis, obstaculum est veritatis. Divitum etiam corda plena sunt sollicitudine sæculi, quæ suffocat Verbum Dei. Denique divites, quia pleni sunt donis, & solatiis, sæculi; parvipendunt dona, & consolationes, cœli. Marchantius D. 2. Adv.

Exiit qui, seminat. Matth. 13. 3. Doctrina Evangelica comparatur semini, & ex eo prodeunt melli: quia sicut ad messem corporalem opus est semine, terrâ, sole, pluviis, ventis: sic similibus opus est ad messem Evangelicam, & spiritualem. Semen est Verbum Dei, ejusq; predicatio; terra est liberum audientis arbitrium; sol est gratia præveniens, illuminans, & inflammans, liberum arbitrium; ut Verbum Dei excipiat, indeque fructus virtutum producat: Pluvia est gratia rigans, conservans, & promovens, hos bonos actus & motus. Veniunt tentationes; qui illos agitando magis radicant, & roborant. Cornelius hic.

Talium est regnum Dei. Marci 10. 14. Regnum Dei, id est, doctrinam Evangelii, sicut parvuli accipere jubemur. Quia quomodo parvulus in discendo non contradicit Doctoribus; neque rationes, & verba, componit, adversum eos resistens; sed fideliter suscipit, quod docetur; & cum metu obtemperat, & quiescit: ita & nos in obediendo simpliciter, & sine ullâ retractatione, verba Domini facere jubemur. V. Beda hic.

Quod autem in bonam terram. Luc. 8. 15. Ita bonitas terræ nihil aliud est; quam bona præparatio nostri cordis. S. Bonaventura f. 1. D. Sexag.

Sermo meus non capit in vobis. Joan. 8. 37. quia non capitur: sermo enim Dei est ut hamus; qui capit, dum capitur. Hugo Card. hic. Verbum Dei hamo simile est: quia, nisi capiatur, non capitur. S. Bernardinus tom. 2. f. 9. Si sermo meus caperetur, caperet; si caperemini, intrâ retia fidei tanquam pisces concluderemini. Quid est ergo, non capit in vobis? non

Polyantha Sacra. Tom. II.

capit cor vestrum, quia non recipitur à corde vestro. Sic enim est sermo Dei, & sic esse debet, tanquam pisci hamus. S. August. tr. 42. in Joan.

Ex Patribus & aliis.

Ad cor nunquam sine amore cordis, pervenit Verbum Domini. Rupertus de Viêt. Verbi l. 5. c. 25. Felix, in quo amoris Mundani desiccatus est humor, & vigor deficit; in eo facile igniti verbi vis operatur. Gilbertus f. 24. in Cant.

Vitrum, crystallum, aquas limpidas, gemmas, radii lucis pervadunt, & illustrant. Si in corpus opacum, in saxum, incidant; superficietenus tantum recipiuntur, non admittuntur in interiora. Sic Dei docibiles Joan. 6. 45. Omnes sinus, totum pectus, pandunt; cum Deum, vel de Deo, audiunt, aut legunt. Filii autem hujus sæculi, quia obduratò sunt corde, oculos claudunt, nè videant; aures obdurant, nè audiant divinam veritatem. Stengelius t. 1. judic. div. c. 1.

Auditorum intellectus est, tanquam filix; Prædicatores verò tanquam ferrum. Videbitis aliquando otiosos, qui ex filice ferrò ignem excutunt; non ut ignem accendant, sed ut videant, quomodo evolent scintilla. Vix scintilla exiit, cum clamat en! ut hæc scintilla volavit. Percutiunt iterum; & ajunt, plus ista volavit, sed, licet plures iterent ictus, nunquam tamen ignem accendent, qui escam non admovent filici. Sic Auditores conveniunt, ut Prædicatores illos suis vocibus, & aures, & animos, feriant; non ut charitatis ignis accendatur; sed ut videant, quæ scintilla plus volent? quis in verbis ornatior sit? quis in rebus eruditior? Et ita dicunt: melior est hic Prædicator, quam ille. Et nunquam divini amoris ignis accenditur, quia non applicant escam, quæ est voluntas, ut ignem concipiat. Diez conc. 3. D. 3. Adv.

Sol ubique lucet, & tamen ubiq; aurum non generat; sed in terra ad hoc dispositâ. Et Deus ubiq; pluit; fructum tamen in terra solum dispositâ producit, Broymard.

§. XV.

Verbum Dei quibus exosum.

Manna! Exod. 16. 15. Ad manna de cœlo depluens clamabant Hebræi: post aliquot annos carnes petunt: da nobis carnes, ut comedamus; *anima nostra nauseat super cibo isto levissimo.* Num. 21. 5. cum tamen primum suavem saporem retineret. Manna nequaquam immutatum est; sed rebellium gustus est alius; ut sylvestrem corticem spernant; quod prius quasi panem Angelicum mirabantur. Idem respondeo dicenti, ubi est Verbum Domini? ibi est; ubi prius erat, & inde scaturit. Vos ipsi id initio fugebatis, ut mel suavissimum. Honor ille, quem in sententias probas concipitis; odium, quò flagritis in prudentes monitores; oriuntur ex depravatione vestrarum mentium, non à corrupto consiliorum sapore. Oliva. t. 3. conc. 8. dec. 5. Ven. Quadr.

Magister, hæc dicens etiam contumeliam nobis facis. Luc. 11. 45. Quam misera conscientia! quæ, auditò Dei Verbò, contumeliam sibi

PPP PP

sibi